

Boet efter Dorthea Howad Grøn
Att.: Jens Grøn
Ahornvej 6

7183 Randbøl

Annette Holm Bonde

Lokal tlf.: 76 81 24 18
Mobil tlf.: 40 16 05 41
ANHBO@vejle.dk

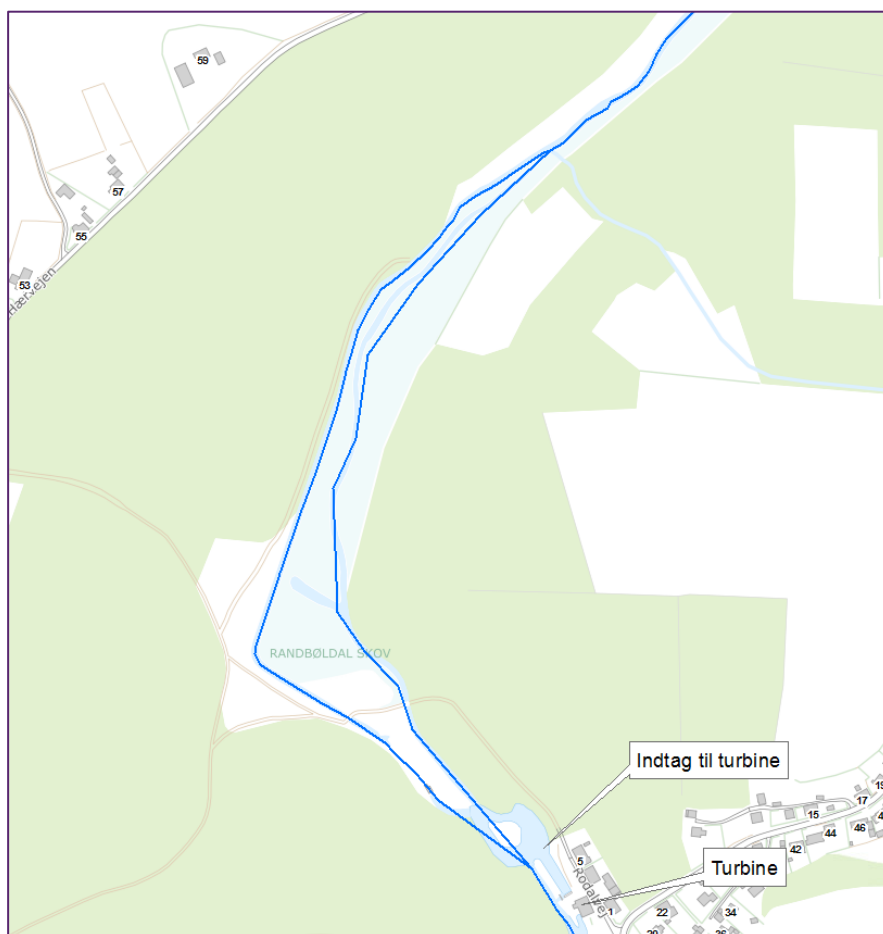
18. november 2025

J. nr.: 13.02.01-P19-39-24

Afslag på ansøgning om vandindvindingstilladelse til turbinedrift ved Lihme (Marshall turbinen) fra Vejle Å.

Du har den 14. september 2023 søgt om tilladelse til at indvinde 430 l/sek. svarende til 13,6 mio. m³/år vand til turbinedrift ved eksisterende opstemning ved Lihme. Vandmængden svarer til hovedparten af medianminimumsvandføringen i åen. Der har hidtil ikke været løbende målinger af vandindvindingen.

Formålet med indvindingen er produktion af strøm på matrikel 2h, Lihme By, Nørup.

Figur 1. Kort der viser vandindtaget fra Vejle Å til turbinen, samt turbinens placering

Teknik & Miljø Vand

Kirketorvet 22, 7100 Vejle
Tlf.: 76 81 22 30
www.vejle.dk

CVR Nr. 29 18 99 00

Åbningstider
Fremmøde
Mandag-onsdag kl. 8-15
Torsdag kl. 8-17
Fredag kl. 8-14

Telefon
Mandag-onsdag kl. 8-15
Torsdag kl. 8-17
Fredag kl. 8-14

Afgørelse og lovgrundlag

Vejle Kommune meddeler afslag på vandindvindingstilladelse på indvinding af 430 l/sek. svarende til 13,6 mio. m³/år fra Vejle Å til turbinedrift ved Lihme (Marshall) efter §21 jf. §20 i Vandforsyningsloven¹

Selve vurderingen af projektets indvirkning på miljøet og begrundelse for afslaget er beskrevet under afsnittet "Kommunens begrundelse for afgørelsen".

Sagens oplysninger

Ansøgeren har ikke tidligere ansøgt om tilladelse til at opretholde vandindvindingstilladelse efter bortfald af tilladelsen den 28. oktober 2016, idet ansøger har været af den opfattelse at turbiner ikke var omfattet af Vandforsyningslovens regler. Som følge heraf anmodede Vejle Kommune den 9. maj 2018 Miljøstyrelsen om stillingtagen til dette forhold. Den 10. maj 2023 svarede Miljøstyrelsen, at turbiner er omfattet af vandforsyningslovens bestemmelser om ansøgning om indvindingstilladelse, hvilket turbineejerne blev orienteret om.

Herefter har Vejle Kommune den 14. september 2023 modtaget ansøgning om vandindvinding på 430 l/sek. til turbinedrift ved i Vejle Å.

Vejle Å er omfattet af statens vandplan, og målsat til "god økologisk tilstand" og "god kemisk tilstand"

Vejle Å er et offentligt vandløb, der er omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3.

Ud fra den en oplandsafhængig midling mellem de målte medianminimumsvandføringer op- og nedstrøms i vandløbet vurderer Vejle Kommune, at medianminimumsvandføringen ved indtaget til turbinen ved Lihme er 550 l/sek. Den ansøgte vandmængde svarer dermed til 78 % af medianminimumsvandføringen.

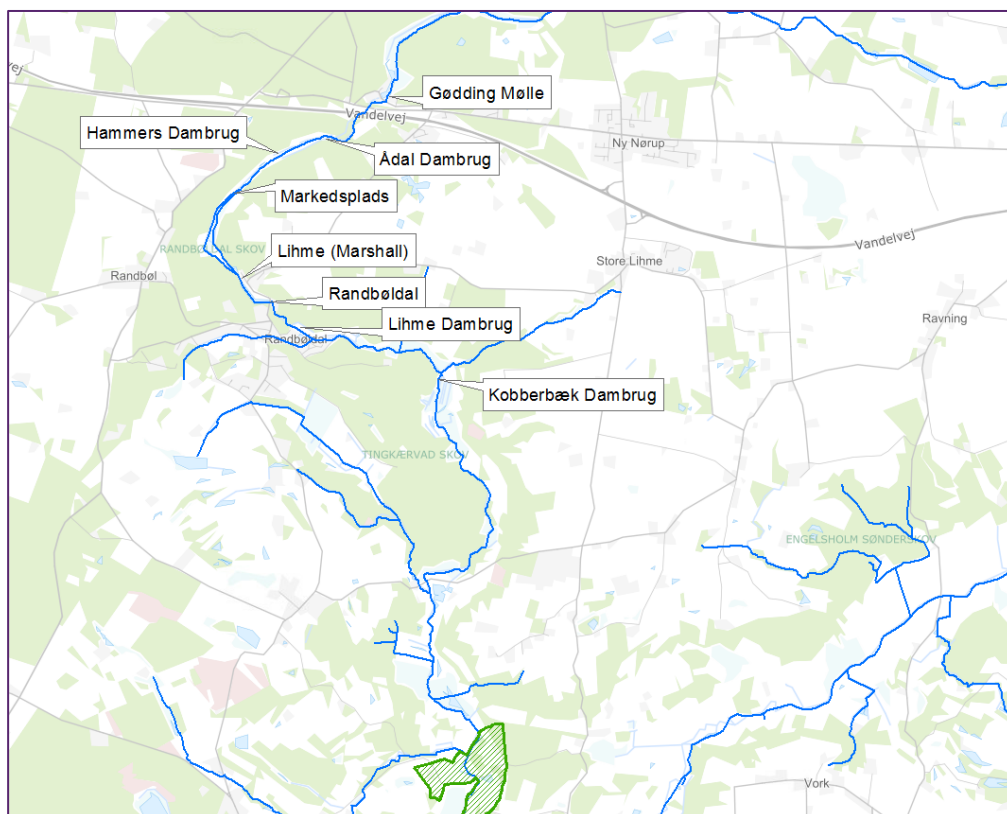
Lihme-turbinen indvinder vand via opstemmet sø, der er beliggende umiddelbart nedstrøms turbinen ved Markedspladsen. Fra søen ledes vandføringen i en kort kanal til turbinen. Umiddelbart inden turbinen ledes det vand, der ikke anvendes til turbinedrift gennem frisluse til Vejle Å. Det bevirker, at der er en samlet strækning med reduceret vandføringen på 120 meter, frem til sammenløb med afløbet fra turbinen.

Indtag til turbinen, som der søges om vandindvindingstilladelse til, ligger placeret i Vejle Å, ca. 5 km opstrøms Natura 2000-området N238 - Egtved Ådal. Ud over Lihme-turbinen ligger der yderligere 3 turbiner opstrøms Natura2000-området. Gødding Mølle indtager vand ca. 2,2 km opstrøms Lihme turbinen, Markedspladsturbinen indtaget vand ca. 900

¹ Lov om vandforsyning m.v., lovbekendtgørelse LBK nr. 1149 af 28.10.24 Vandforsyningsloven

meter opstrøms Lihme turbinen, og indtag til turbinen i Randbøldal ligger ca. 400 meter nedstrøms indtaget til Lihme turbinen.

Ud over turbinerne indtager følgende dambrug vand fra Vejle Å opstrøms Natura 2000-området: Ådal Dambrug, Hammers Dambrug, Lihme Dambrug og Kobberbæk Dambrug.

Figur 2. Kort med indtag fra Vejle Å til turbinerne: Gødding Mølle, Markedsplads, Lihme (Marshall), Randbøldal og dambrugene: Ådal dambrug, Hammers Dambrug, Lihme Dambrug og Kobberbæk Dambrug, der alle ligger opstrøms Natura2000-området Egtved Ådal (markeret med grøn skravering).

Juridisk baggrund

Vandindvindingsrettigheder, der er givet eller fastsat i medfør af lov om vandforsyningsanlæg fra 1926 eller lov om vandforsyning fra 1969, for så vidt de ikke i forvejen er yderligere begrænset, er i medfør af gældende vandforsyningslov gyldige i 30 år fra denne lovs ikrafttræden, jf. vandforsyningslovens § 86, stk. 4. Det samme gælder vandindvindingsrettigheder, der er givet i medfør af vandløbslovgivningen.

Loven trådte i kraft 1. april 1980 og vandindvindingsrettighederne ville som følge heraf bortfalde senest den 1. april 2010. Tidspunktet for bortfald af disse vandindvindingsrettigheder er dog udskudt til senest 1 år efter vedtagelsen af den første kommunale handleplan i medfør af miljømålsloven, jf. § 6 i lov om ændring af lov om vandforsyning, det vil sige senest den 28. oktober 2016.

Lihme-turbinens ret til indvinding af vand fra Vejle Å, bortfaldt derfor den 28. oktober 2016.

Det følger af lovens § 22, stk. 1, at tilladelser til vandindvinding meddeles for et bestemt tidsrum, som højst kan være 10 år. Det følger desuden af stk. 2, at når en vandindvindingstilladelse bortfalder som følge af en tidsbegrænsning, skal en ny tilladelse meddeles i det omfang, der fortsat er behov for vandindvinding, medmindre samfundsmæssige hensyn, jf. lovens §§ 1 og 2, er til hinder herfor.

I vurderingen af ansøgningen skal Vejle Kommune derfor tage stilling om der er samfundsmæssige hensyn, der er til hinder for, at der kan gives tilladelse til den ansøgte vandindvinding.

De samfundsmæssige hensyn varetages ved at behandle ansøgningen i forhold til reglerne i VVM-direktivet, Habitatdirektivet og Vandrammedirektivet.

Kommunens begrundelse for afgørelsen

Den ansøgte vandindvindingstilladelse betragtes ikke som et projekt i VVM-direktivets forstand, da der ikke foretages arbejder eller indgreb, som ændrer lokalitetens fysiske aspekter.

På baggrund heraf lægges det til grund, at ansøgningen om vandindvindingstilladelse til turbinedrift ikke er omfattet af VVM-direktivet

Kommunen har gennem det rådgivende firma – Envidan – foretaget væsentlighedsvurdering efter habitatdirektivet for ansøgte vandindvindingstilladelse med dertilhørende opstemningsanlæg og kumulative effekter, samt vurdering i forhold til Vandrammedirektivet. Rapporten omfatter alle fire turbiner i Vejle Å.

Rapporten – se bilag 1 – omfatter følgende:

- En afgrænsning af Natura2000-områdets udpegningsgrundlag, som vurderer hvilke habitatnaturtyper og arter som er væsentlige i forhold til potentielle påvirkninger af projektet.
- I væsentlighedsvurderingen indgår den kumulativ effekt af alle indvindinger opstrøms Natura2000-området.
- En vurdering i henhold til vandrammedirektivet af om vandindvindingerne kan indebære risiko for, at der ikke opnås målopfyldelse på de 4 kvalitetselementer fisk, smådyr, planter og bentiske alger i de målsatte vandområder.

Vurderingerne er foretaget ud fra indvinding af hovedparten af vandføringen ved stemmeværket til turbinedrift.

Derudover indgår supplerende en væsentlighedsvurdering på reduceret vandindvinding med et vandindtag på maksimalt 50 % af medianminimumsvandføringen i vandløbet ved turbinerne, idet et sådant vandindtag opfylder Kriteriebekendtgørelsens krav til vandføring i en faunapassage, når en sådan skal etableres jf. genbesøg af statens vandplaner 2021-2027.

Væsentlighedsvurdering.

Vandindvinding af hovedparten af vandføringen fra Vejle Å til Lihme-turbinen indebærer ikke fysiske eller anlægstekniske ændringer, og vil således være en fortsættelse af de nuværende forhold, med turbinedrift, opstemningsanlæg og tilstedeværelse af den næringsrige sø.

I bilag 1, er der foretaget en afgrænsning af relevante habitatnaturtyper fra udpegningsgrundlaget i relation til forekomster i området Natura2000-område og arter, som er følsomme overfor projektets potentielle påvirkninger.

Med henvisning til afstanden til fra turbinerne til Natura2000-området, på mellem 3,7 km og 5 km vurderes, at det udelukkende vil være potentielle hydrologiske ændringer, som kan påvirke habitatnaturtyperne på udpegningsgrundlaget. Projektet ændrer ikke på de hydrologiske forhold inden for Natura2000 området, hvorfor det vurderes at ingen af naturtyperne på udpegningsgrundlaget er relevante i forhold til Natura2000-væsentlighedsvurderingen.

Da Vejle Å forbinder projektet og Natura 2000-området kan der potentielt forekomme påvirkninger af arterne Odder og Bæklampret. Odder er omfattet af habitatdirektivets artikel 12 som bilag IV-art. Den anden art på udpegningsgrundlaget, er Bilag II-arten Bæklampret, vurderes også at være relevant i forhold til Natura 2000-væsentlighedsvurderingen.

Afgrænsningen til Natura 2000-væsentlighedsvurdering består derfor udelukkende af arterne Bæklampret og Odder fra udpegningsgrundlaget H238.

Bæklampret

I modsætning til Hav- og Flodlampretten lever Bæklampretten udelukkende i ferskvand, hvor arten både kan findes i de fysiske bedste vandløb og i de fysiske ensartede, kanalagtige, langsomt flydende vandløb med blød bund. Selvom Bæklampret ikke har strenge krav til leve- og gydeområder, er den typisk tilknyttet de mindre vandløb, som har varierede fysiske forhold. Bæklampret findes ofte længere oppe i vandløbssystemerne og ikke i nærheden af havet, hvor vandløbet kan være saltvandspåvirket.

Bæklampret er omfattet af habitatdirektivets bilag II og indgår i NOVANA artsovervågningen, hvor forekomsten af denne art senest blev kortlagt i 2016**Error! Reference source not found.** Desuden kontrolovervåges og registreres Bæklampret i forbindelse med de fiskeundersøgelser, som udføres i relation til vandrammedirektivet, hvor vandløbsstationer i hele landet el-befiskes. Baseret på kortlægningen og kontrolovervågningen, vurderes udbredelsen af Bæklampret til at være stabil i den

kontinentale region, som Vejle Å tilhører. Desuden har Bæklampret en både stabil og gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau i både den atlantiske og den kontinentale region. I basisanalysen er der registreret bæklampret på 5 forskellige lokaliteter, indenfor dette Natura 2000-område, hvoraf den ene lokalitet findes i Vejle Å. Derudover er der registreret yderligere to fund af Bæklampret ved fiskeundersøgelser ved "Vejle Å, OS Randal Fiskeri, OS St. Lihme Fisk, 32000779" og "Egtved Å, stryg v. Refgårdslund, 32000253". Den ene af disse registreringer er foretaget indenfor Natura 2000-området.

I den seneste basisanalyse 2022-2027 er det vurderet, at der findes gode forudsætninger for en bestand af Bæklampret, da der hverken vurderes at være trusler for artens fortsatte og udbredte forekomst i vandløbene og da vandløbene generelt lever op til bæklamprettens krav til vandkvalitet, fouragering og gydning. Der vurderes ligeledes ikke at være trusler for artens fortsatte og udbredte forekomst i områdets vandløb.

Selvom turbinerne med dertilhørende opstemningsbygværk fungerer som spærringer i vandløbet, vurderes meddelelsen om turbinedrift ikke til at påvirke hverken Natura 2000-områdets integritet, udpegningsgrundlag eller bevaringsmålsætninger for Bæklampret. Dette begrundes med, at bevaringsstatusen for Bæklampret allerede under de nuværende forhold, hvor der findes spærringer i vandløbet, er gunstig på biogeografisk niveau. Derudover er udbredelsesområderne i vandløbene under de nuværende forhold både stabile og tilstrækkelige til at opretholde denne bevaringsstatus. Kriterierne for opretholdelsen af gunstig bevaringsstatus for Bæklampret er stabilt udbredelsesområde, stabil levestedsstørrelse og stabile bestande. Da bevaringsstatusen under de nuværende forhold er gunstig, vurderes den fri passage og stigning i potentielle gyde- og opvækstområder ikke at have en væsentlig påvirkning på bevaringsstatusen.

Det kan dermed *afvises*, at meddelelse om vandindvindingstilladelser til turbinedrift ved Gødding Mølle, Turbinen ved Markedspladsen, Marshall turbinen og Randbøldal Turbinen, med dertilhørende opstemningsanlæg har væsentlige påvirkninger på Natura 2000-områdets integritet, bevaringsmålsætning eller bevaringsstatus for udpegningsarten Bæklampret.

Odder

Odder indgår i NOVANA artsovervågningen, hvor forekomsten af Odder senest blev registreret i 2022. Bevaringsstatusen for odder i den østlige del af Danmark er registreret som værende moderat ugunstig, hvilket skyldes manglende registreringer af Odder på øerne i Østdanmark. I 2019 blev bevaringsstatusen for Odder vurderet som gunstig, når man ser bort fra øerne i Østdanmark. I 2022 blev Odder-forekomsten registreret i 355 forskellige områder ud af 357 undersøgte områder i Jylland, hvorefter der blev konstateret en stabil Odder-forekomst i Jylland. Forekomsten af Odder ved Natura 2000-område N238 er ligeledes vurderet til at være stabil jf. den seneste basisanalyse. Der findes registrerede forekomster af Odder i tilknytning til Vejle Å og Natura 2000-område. Der er ikke vurderet at være trusler for artens forekomst i området.

Meddelelse om vandindvindingstilladelser til turbinedrift ved de 4 turbiner i Vejle Å, Gødding Mølle, Turbinen ved Markedspladsen, Marshall Turbinen og Randbøldal Turbinen, vurderes ikke til at have væsentlige påvirkninger på hverken Natura 2000-områdets integritet, bevaringsmålsætninger eller bevaringsstatussen for udpegningsarten Odder, i Natura 2000-område N238. Dette begrundes med, at turbinerne med de dertilhørende anlæg ikke påvirker nogle af kriterierne for opnåelse af gunstig bevaringsstatus for Odder i vandløbssystemet og Natura 2000-området. Alle parametrene om bestandsstørrelse, levested og levestedets størrelse vil være stabile uanset om der gives tilladelse til vandindvinding eller ej. Dermed vil den nuværende gunstige bevaringsstatus og stabile forekomst i Natura 2000-området ikke blive påvirket væsentligt af meddelelse om tilladelse til vandindvindingen ved turbinerne og de dertilhørende anlæg. Forskellen på hvorledes vandet ledes igennem turbineanlæggene ved tilladelse til vandindvinding af alt vandet i forhold til vandets vej, hvor der ikke gives tilladelse til vandindvinding, er ved samtlige turbiner med anlæg, vurderet som ubetydelig for Odderen efter besigtigelse af områderne. Når der tages højde for Odderens territoriестørrelse, afstanden fra turbinerne til Natura 2000-området og den lille forskel der vil være i vandets vej omkring turbinerne vurderes der ikke til at være en væsentlig påvirkning på hverken Natura 2000-områdets integritet eller bevaringsstatus for Odderen.

Odderen er optaget på habitatdirektivets bilag IV, litra a, hvorfor der ikke kan gives tilladelse til projekter, som beskadiger eller ødelægger yngle- og rasteområder for denne art. Myndigheden kan dog i særlige tilfælde fravige denne beskyttelse. Det vurderes ikke at vandindvindingstilladelser til turbinedrift og dertilhørende anlæg ved hverken Gødding Mølle, Turbinen ved Markedspladsen, Marshall Turbinen eller Randbøldal Turbinen hverken ødelægger eller beskadiger potentielle yngle- og rasteområder for Odderen. Dette begrundes med at faktorerne som har en afgørende betydning for Odderens valg af ynglelokaliteter og rasteområder ikke berøres af projektet. Faktorerne, som spiller en rolle i forhold til Odderens yngle- og rasteområder, indebærer stabil føderessource, lav forstyrrelsesgrad og gode muligheder for at søge skjul. Hulerne, hvor ungerne fødes, placeres ikke ved de vigtige jagtområder, men placeres ved mindre vandløb, små isolerede søer eller vådområder. Da indeværende projekt ikke indebærer fjernelse af turbiner og anlæg, vurderes den lille forskel i hvor vandet ledes rundt om turbinerne ikke til at påvirke Odderen. Baseret på besigtigelse af området og registrerede forekomster af Oddere i området omkring turbinerne, vurderes det sandsynligt, at der kan forekomme Oddere i områderne omkring alle de 4 turbiner, under de nuværende forhold. Da en tilladelse til vandindvinding ved turbinerne er en fortsættelse af nuværende forhold, på nær ændringen i vandets vej forbi turbiner med anlæg, vurderes vandindvindingen ikke at beskadige eller ødelægge ynglelokaliteterne for Odde. Ligeledes vurderes indeværende projekt ikke til at ødelægge eller beskadige rasteområder, da Oddere benytter vegetation i nærheden af vandløb og søer i hele territoriet, som rasteområder. Disse områder ændres ikke ved meddelelse om vandindvindingstilladelser.

Odderen er ligeledes beskyttet efter artfredningsbekendtgørelsen, hvorfor de er beskyttet mod forsætligt fangstdrab, forsætlig forstyrrelse, opbevaring og transport. I indeværende

projekt foretages der ikke fysiske ændringer, anlægsarbejder eller andet, som kan påvirke beskyttelsen efter artfredningsbekendtgørelsen.

Det kan dermed *afvises*, at Odderens bevaringsstatus, raste- og ynglelokaliteter samt Natura 2000-områdets integritet og bevaringsmålsætninger påvirkes væsentligt ved meddelelse om vandindvindingstilladelse til turbinedrift ved Gødding Mølle, Turbinen ved Markedspladsen, Marshall Turbinen og Randbøldal Turbinen.

Vurdering jf. vandrammedirektivet.

Vejle Å er et målsat vandløb med krav om god økologisk tilstand i forhold til fisk, smådyr, benthiske alger, planter og nationalt specifikke stoffer.

Vejle Å er målsat til god kemisk tilstand. Tilstanden for kemiske stoffer er anført som god.

Den samlede aktuelle tilstand i vandområdet (o8475_x) Vejle Å, hvor vandindtaget og turbinen er beliggende, er dårlig, pba. af tilstanden af fisk. Det bemærkes hertil, at vandløbs tilstande vurderes på en skala med 5 trin: høj, god, moderat, ringe og dårlig tilstand. Tilstanden for nationale specifikke stoffer er i ikke-god tilstand.

Tilstanden er uddybet i Bilag 1.

Det konkluderes, at en ny vandindvindingstilladelse til Lihme-turbinen fra Vejle Å, hvor opstemninger opretholdes og vandindvindingen af hovedparten af sommervandføringen, vil stride imod statens vandplan 2021-2027, fordi omfanget af denne indvinding af vand vil være medvirkende årsag til at der ikke kan opnås målopfyldeelse for fisk i vandområderne opstrøms.

Dette begrundes i, at det fremgår af Kriteriebekendtgørelsen, at der for at sikre målopfyldeelse for fisk, maksimalt må fjernes 50 % af medianminimumsvandføringen i vandløb. I henhold til Indsatsbekendtgørelsens §8, stk. 3 kan Miljømyndigheden kun træffe afgørelse, der indebærer en direkte eller indirekte påvirkning af et overfladevandområde, hvor miljømålet ikke er opfyldt, hvis afgørelsen ikke vil kunne hindre opfyldelse af det fastlagte miljømål, herunder gennem de i indsatsprogrammet fastlagte foranstaltninger.

Det er Vejle Kommunes vurdering, at en vandindvinding til turbinedrift på 430 l/sek., svarende til hovedparten af sommervandføringen fra Vejle Å, vil være i *strid* med Indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3 samt kriteriebekendtgørelsens § 7, punkt 11. Der lægges vægt på, at en ansøgte vandindvinding vil være medvirkende årsag til, at miljømålet i Vejle Å ikke kan opnås.

I genbesøget af Statens vandplan 2021-2027, er der fastsat en indsats til fjernelse af spærringen ved Gødding Mølle. Af væsentlighedsvurderingen fremgår det supplerende, at det ikke vil stride imod vandplanen 2021-2027 og genbesøget af planen, at der meddeles tilladelse til indvinding af maksimalt 50 % af medianminimumsvandføringen til

turbinedrift. Derudover skal der arbejdes for, at vandplanens indsatskrav om sikring af faunapassage uden om opstemning og sø, realiseres.

Partshøring

På et orienterende møde den 24. april blev muligheden for ansøgning om tilladelse til indvinding af maksimalt 50 % af medianminimumsvandføringen i vandløbet til turbinedrift drøftet.

I har i perioden 30. september 2025 til 28. oktober 2025 haft afgørelsen i høring.

Der er indkommet følgende bemærkninger:

Turbineejerne fælles høringssvar gennem advokatfirmaet HjulmandKaptain

1. Hjemmel

Det bestrides, at Vandforsyningslovens regulerer anvendelse af vand til turbiner

Vejle Kommune har efter aftale med turbineejerne forelagt dette spørgsmål for Miljøstyrelsen, der udtaler, at ” *Det følger af vandforsyningslovens § 18, stk. 1, at grundvand og overfladevand ikke må indvindes uden tilladelse.*

Indvinding er ikke defineret i loven, men må forstås som alle former for tilvejebringelse af vand, med henblik på nyttiggørelse, selv om vandet derefter ledes tilbage til kilden”.

På den baggrund vurderer Vejle Kommune, at turbinedrift, hvor vandet udnyttes energimæssigt og derefter returneres til vandløbet, er en form for vandindvinding, som kræver tilladelse efter vandforsyningslovens §§ 18 og 20.

Denne fortolkning er i overensstemmelse med Miljøstyrelsens praksis og formålet med vandforsyningsloven, der skal sikre en samfundsmæssigt forsvarlig udnyttelse og beskyttelse af vandressourcen.

Miljøstyrelsens udtalelse er tidligere fremsendt til turbineejerne. På den baggrund har turbineejerne søgt om vandindvindingstilladelse.

2. Forvaltningsretlige forhold

- Der påpeges en manglende basisanalyse for fisk

Vejle Kommune har taget udgangspunkt i statens nyeste basisanalyse, i udkast til genbesøg af vandplanerne, hvoraf fremgår af vandområderne, hvori turbinerne er beliggende har dårlig økologisk tilstand for fisk.

- Det uddybes ikke i afgørelsen, hvilke andre påvirkninger, der er medvirkende årsag til manglende målopfyldelse for fisk.

I Vejle Kommunes væsentlighedsvurdering, der er vedlagt som bilag, er de kumulative påvirkninger beskrevet. De væsentligste påvirkninger af fisk i vandområderne i Vejle Å er vandindvinding og vandindvindingsanlæg ved turbiner og dambrug.

I den forbindelse kan nævnes, at der ved dambrugene er blevet stillet krav om at de maksimalt måtte indvinde 50% af medianminimumsvandføringen.

I Grejs Å er alle øvrige mølleopstemninger med vandindvinding fjernet og gjort passable. Hopballe Mølles vandindvinding og vandindvindingsanlæg er dermed den væsentligste påvirkning af fisk i Grejs Å.

- Kriteriebekendtgørelsens krav kan kun anvendes ved restaurering i vandløb. Kriteriebekendtgørelsen angiver en størrelsesorden for den vandmængde, der maksimalt kan bortledes fra vandløbet til f.eks. en turbine eller anden nyttiggørelse, hvis indvindingen ikke skal hindre at miljømålet for fisk kan opfyldes. Helt parallelt med afgørelser om indvinding af vand til dambrug.

Indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3 foreskriver, at der ikke må gives en tilladelse, der direkte eller indirekte hindre målopfyldelse i vandløb.

- Konsekvensen af anvendelsen af bestemmelsen ville være, at der skulle tillades 50 % vandgennemstrømning, og at det således er uproportionalt at afslå tilladelse

I afgørelsen har Vejle Kommune forholdt sig til den ansøgte vandmængde, hvilket resulterer i et afslag på vandindvindingen.

I afgørelsen fremgår det, at en tilladelse til at indvinde maksimalt 50 % af medianminimumsvandføringen vil kunne opnås, hvis der måtte blive ansøgt herom.

- Den påtænkte afgørelse vil være et ekspropriativt indgreb, der udløser erstatning

Turbinernes ret til at indvinde vand bortfaldt i 2016. De behandlede ansøgninger skal derfor betragtes som nye vandindvindinger.

Partsrepræsentant, Jens Grøn:

- Det er urimeligt, at der stilles krav om frigivelse af vand, uden at der foreligger en klar vedtaget plan for etablering af faunapassage ved opstemningerne.

Turbineopstemningerne blev udpeget i de statslige vandplanerne allerede i den 1. vandplan, hvorfor der allerede dengang blev besluttet, at der skulle skabes faunapassage senest i 2027. Med genbesøget af vandplanerne er opstemningerne nu blevet udpeget som indsatser, hvilket betyder at Vejle Kommune aktivt skal arbejde for at skabe faunapassage.

- Der tages i afgørelsen udgangspunkt i en medianminimumsvandføring, der ikke er videnskabeligt korrekt beregnet.

Hvad angår fastsættelsen af Qmm, er der taget udgangspunkt i de officielle synkronmålinger foretaget af Hedeselskabet i 1997 med opdatering i 2005. Det er det samme grundlag, der er anvendt ved dambrugssagsbehandlingen.

I Vejle Å ved Markedspladsen og Lihme/Marshall turbinen blev der målt lige opstrøms stemmeverket til den Døde å, hvor den Grønske kanal starter. Her er medianminimumsvandføringen 351 l/sek.

Nedstrøms blev der målt mellem Randbøldal turbinen og indtag til Randal dambrug. Her blev medianminimumsvandføringen fastsat til 660 l/sek.

Der er derefter midlet mellem de to målte medianminimumsvandføringer ud fra oplandets størrelse, og oplandet til Lihme/Marshall turbinen, hvorefter medianminimumsvandføring blev beregnet til 492 l/sek.

På baggrund af dit høringssvar er medianminimumsvandføringen genberegnet ved Lihme/Marshall turbinen. I høringsdokumentet var der taget udgangspunkt i de oplandsstørrelser, der fremgik af Hedeselskabets rapport. Tages der udgangspunkt i oplandet pba. laserscanninger giver dette anledning til at medianminimumsvandføringen ved Lihme/Marshall turbinen ændres fra 492 l/sek. til 550 l/sek.

Medianminimumsvandføringen ændres ikke ved Markedspladsen, da denne beror på en konkret synkronmåling umiddelbart opstrøms Den Grønske kanal.

I øvrigt

Da der er i henhold til Vandforsyningslovens § 2 meddeles afslag på vandindvindingstilladelse på 430 l/sek. svarende til 13,6 mio. m³/år, må der ikke foretages vandindvinding ved Lihme-turbinen.

Overtrædelsen af vandforsyningslovens bestemmelser kan straffes efter lovens § 84.

Klagevejledning

Du, klageberettigede myndigheder, foreninger og organisationer samt enhver der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

En eventuel klage over afgørelsen skal ske på Klageportalen, som du finder et link til på <https://naevneneshus.dk/>. Klageportalen kan også tilgås via www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk ligesom du plejer, typisk med Mit-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har oprettet en supportfunktion, som klager kan kontakte, hvis der opstår spørgsmål.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt, og det vil sige senest 16. december 2025.

Det koster et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales tilbage, hvis klager får helt eller delvist medhold i klagen. Du får besked, hvis der er klager over afgørelsen.

Søgsmål

Hvis kommunens afgørelse ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder efter offentliggørelsen.

Aktindsigt

Der er mulighed for at se det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Bilag:

1. Envidan, 30. juni 2025 - Natura 2000-væsentlighedsvurdering og vurdering efter vandrammedirektivet, Vandindvindingstilladelser til turbinedrift i Vejle Å

Venlig hilsen

Annette Holm Bonde

Kopi af denne afgørelse er sendt til:
Danmarks Sportsfiskerforbund
Forbrugerrådet
Danmarks Naturfredningsforening